

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/84/2014
Identifikačné číslo spisu: 1013201728
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013201728.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 310, IČO: 31 303 862, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR č. 6297/2013-1.10 (34/2013 - rozkl.) zo dňa 19. júla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/229/2013-93 zo dňa 07. augusta 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/229/2013-93 zo dňa 07. augusta 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol rozklad žalobcu proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru výkonu štátnej správy č. 3964/2013-2.2 zo dňa 21.05.2013 a toto rozhodnutie potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bola povolená výnimka zo zákazu ustanoveného ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“ alebo „zákon č. 543/2002 Z. z.“). Výnimkou sa žiadateľovi - Poľovníckej spoločnosti RRR, Tupého 25/A, Bratislava povolilo usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Rakytov, držať ho a prepravovať a to za v rozhodnutí stanovených podmienok, pričom odstrel bolo podľa rozhodnutia možné zrealizovať od 01.06.2013 do 30.11.2013 posliedkou a postriežkou. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1

OSP tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho vecný neúspech náhradu trov konania nepriznal.

Z predloženého administratívneho spisového materiálu žalovaného krajský súd zistil, že dňa 01.02.2013 bola žalovanému doručená žiadosť Poľovníckej spoločnosti RRR, Tupého 25/A, Bratislava o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2013 v počte 1 kus. V žiadosti uviedol, odhadované údaje o počte medveďov v poľovnom revíri Rakytov, pričom žiadosť odôvodnil tým, že medvedia populácia je v poľovnom revíri Rakytov trvale zvýšená a každoročne sú spôsobené škody na ovciach, hovädzom dobytku, včelstvách a na poľnohospodárskych kultúrach, ktoré nie sú uhrádzané. Pri rekreačných zariadeniach dochádza k návykom na nežiaduci spôsob získavania potravy a k častým nebezpečným stretom s ľuďmi. Tieto stretnutia ohrozujú zdravie a životy ľudí.

Vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci krajský súd uviedol, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého ako chráneného živočícha európskeho významu je zabezpečená na základe zákona č. 543/2002 Z. z., ktorý ustanovuje v súvislosti s uvedeným živočíšnym druhom zakázané činnosti a zároveň aj podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku z ochrany dodajúc, že povoliť výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.

Poukázal na to, že čo sa týka zachovania druhej populácie medveďa hnedého v poľovnom revíri Rakytov, túto správny orgán adekvátne posudzoval na základe odpovede ŠOP SR vypracovanej na žiadosť žalovaného o stanovisko k stanoveniu na povoľovanie výnimiek z podmienok ochrany chráneného živočícha - medveďa hnedého v roku 2013 zo dňa 28.03.2013. V tomto stanovisku ŠOP SR sa okrem iného uvádza, že predmetný revír sa nenachádza v územiach európskeho významu. V blízkosti sa nachádza SKUEV0238 Veľká Fatra, pričom zhodnotením kumulovaného vplyvu povolených výnimiek na odstrel medveďa hnedého v uvedenom ako aj v blízkych územiach európskeho významu nedôjde k významnému vplyvu na populáciu medveďa hnedého. ŠOP SR navrhla povoliť výnimku na usmrtenie jedného jedinca priamo v intraviláne obce Vlkolínec a mestskej časti Ružomberok - Biely Potok, resp. v jeho blízkosti a v blízkosti PD Liptovské Revúce v k. ú. L. a v blízkosti PD Liptovské Revúce v k. ú. Y. L..

K iným alternatívam ŠOP SR uviedla, že v súčasnosti existujú 3 možnosti vyriešenia vzniknutého problému a to:

1. odplašenie problematických jedincov pomocou zvukových efektov, ktoré však pravdepodobne nebudú mať požadovaný efekt, alebo pomocou gumových projektilov,
2. odchyt, imobilizácia problematických jedincov, ich prevoz, umiestnenie vo vhodných aklimatizačných zariadeniach (umiestnenie do karantény, veterinárne opatrenia a pod.) a neskôr ich prevoz do oblastí, resp. zariadení s vhodnými podmienkami pre ich reprodukciu,
- 3 operatívny (mimoriadny) odstrel problematických jedincov.

Ako vyplýva z vyjadrení ZOO so sídlom v Slovenskej republike (Zoologická záhrada Bojnice, Zoologická záhrada Bratislava, Zoologická záhrada Košice, Zoologická záhrada Spišská Nová Ves), tieto momentálne nemajú kapacity na umiestnenie ďalšieho jedinca medveďa hnedého.

Ďalej sa v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu uvádza, že povolenie odstrelu jedného jedinca medveďa hnedého bolo odôvodnené záujmom verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a to vzhľadom na nebezpečenstvo stretu s človekom, keďže uvedený jedinec navštevuje lokalitu za účelom zabezpečenia potravín, vzniká neprimerané riziko vzniku škôd, ako aj ohrozenia zdravia a ľudského života pri prípadnom strete jedinca s človekom. Existencia tohto nebezpečenstva vyplýva tak z upozornenia a žiadostí Obecného úradu Liptovská Osada ako aj z oznámenia Poľnohospodárskeho družstva Liptovské Revúce o vzniku škôd na hospodárskych zvieratách. V tomto prípade nie je nevyhnutné preukázať prítomnosť škodného následku na verejnom zdraví alebo na verejnej bezpečnosti ľudí. Za splnenia predchádzajúcich dvoch podmienok (zachovanie druhej populácie a neexistencia inej

alternatívy) je pre povolenie výnimky odstrelu medveďa postačujúca existencia nebezpečenstva, vyplývajúceho z možnosti stretu s medveďom mimo prirodzených lokalít jeho výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydľí, ktoré ako vyplýva zo stanoviska ŠOP SR ako aj z potvrdení o škodách, v poľovnom revíri Rakytov prítomné je.

Za týchto okolností, keď nedošlo k ohrozeniu populácie medveďa hnedého na území Slovenskej republiky, keď premiestnenie odchytených jedincov do ZOO, respektíve do iných lokalít nie je možné, keďže ZOO neprijímajú takýchto odchytených jedincov a neexistuje iná možnosť ich premiestnenia a teda ani iná alternatíva než odstrel a tento je potrebný pre verejnú bezpečnosť ľudí, považoval krajský súd všetky hmotnoprávne podmienky povolenia výnimky za splnené a napadnuté rozhodnutie v plnom rozsahu za zákonné, pričom sa nestotožnil so žalobcovou námietkou nepreskúmateľnosti, keď žalovaný tak v prvostupňovom ako aj v druhostupňovom rozhodnutí v dostatočnej miere zdôvodnil svoje správne úvahy a uviedol aj na základe akých podkladov rozhodoval.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že námietky žalobcu uvedené v žalobe neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia a preto podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že ho považuje za nesprávny, pretože krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP) a zároveň rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

Výčítal konaniu pred prvostupňovým správnym orgánom, aj postupu a rozhodnutiu žalovaného, že v ich konaní sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Túto vadu žalobca aj identifikoval tak, že mu správnymi orgánmi oboch stupňov bola upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. Odňatie možnosti žalobcovi využívať svoje právo účastníka konania spočívalo v tom, že ho správny orgán prvého stupňa neoboznámil s podkladmi rozhodnutia, napriek jeho výslovnej žiadosti mu neposkytol kópiu spisu. Namietal, že napriek tomu, že požiadal o poskytnutie kópie spisu správnemu orgánu, táto mu poskytnutá nebola.

Krajský súd k tejto námietke žalobcu uviedol však, že správnemu orgánu zo žiadneho ustanovenia správneho poriadku explicitne nevyplýva povinnosť správneho orgánu doručiť účastníkovi konania za účelom oboznámenia sa s podkladmi rozhodnutia, kópiu administratívneho spisu tak, ako to požadoval žalobca a postup správneho orgánu v tejto súvislosti považoval za správny. Podľa názoru krajského súdu žalobcovi boli poskytnuté podklady rozhodnutia, ktoré prvostupňový správny orgán zhromaždil, mohol sa teda oboznámiť s ich obsahom. Žalobca v konaní opakovane namietal, že nielenže mu nebolo možné oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia zaslaním kópie spisu napriek jeho výslovnej žiadosti, ale aj to, že „z oboznámenia s podkladmi rozhodnutia“ nevyplýva ani len to, aké podklady zhromaždil správny orgán. Žalobca nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia, ani sa vyjadriť k spôsobu ich obstarania, keďže až do vynesenia prvostupňového rozhodnutia mu správny orgán napriek ustanoveniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku neoznámil, aké podklady rozhodnutia zhromaždil. V tejto súvislosti poukázal na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudkoch sp. z. 4Sžo/10/2011, 1Sžp/1/2010, 1Sžr/106/2012.

Krajský súd vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí založil na odôvodnení vychádzajúcom z rozhodnutí správnych orgánov. Podkladom pre tieto rozhodnutia, tak ako sú súdom vymenované, bolo predovšetkým Stanovisko ŠOP SR.

Pokiaľ ide o argument žalobcu o nevyužitie a nevyhodnotenie preventívnych opatrení ako podmienky sine qua non pre udelenie výnimky, krajský súd poukázal na nemožnosť umiestnenia problematických jedincov do ZOO v Slovenskej, ako aj v Českej republike. Poukázal zároveň na to, že zmierňujúce opatrenia vzhľadom na stav jedincov za danej situácie nerieši a nepredstavuje ani skutočnú alternatívu k

povoleniu výnimky.

Ako už bolo uvedené, žalobca v priebehu správneho konania (aj keby to už bolo, vzhľadom na charakter a účel súdneho prieskumu nerozhodné) nemal informácie o obsahu podkladov rozhodnutia ani o tom, či skutkové a právne okolnosti, ktoré z nich vyvodili správne orgány, vyplývajú z týchto podkladov.

Krajský súd uvádza, že existencia nebezpečenstva pre verejné zdravie a verejnú bezpečnosť ľudí vyplýva z upozornenia a žiadosti Obecného úradu Liptovská Osada ako aj z oznámenia Poľnohospodárskeho družstva Liptovské Revúce o vzniku škôd na hospodárskych zvieratách. Vymenovanie týchto podkladov nevytvára o tom, či z týchto podkladov vyplýva atypické správanie medveďa hnedého, či k údajným stretom obyvateľov došlo v prirodzenom biotope medveďa hnedého, či v predmetnom revíri boli použité preventívne opatrenia a či je možné identifikovať jedinca medveďa hnedého, s ktorým údajne prišli obyvatelia do kontaktu, ako toho istého jedinca. Ak z podkladov rozhodnutia nevyplýva, že by malo ísť o toho istého jedinca, potom nemožno urobiť logicky a odôvodnený záver, že usmrtením akéhokoľvek jedinca môže dôjsť k zvýšeniu verejnej bezpečnosti a k zvýšenej ochrane zdravia ľudí. Vo vzťahu k uvedenému nemá záver krajského súdu o tom, že udelenie výnimky bolo dôvodné a zákonné, podklad v spoľahlivom a úplnom zistení skutočného stavu veci. K záveru krajského súdu, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého je zabezpečená na základe ZOPK a spočíva okrem iného v tom, že výnimku je možné udeliť len z dôvodov v zákone uvedených žalobca poznamenáva, že druhová ochrana tohto prioritného druhu európskeho významu stráca svoj reálny obsah, pokiaľ dôvodnosť udelenia výnimky nie je skúmaná a preukázaná spoľahlivo. Ako bolo uvedené už vyššie, výnimku možno udeliť len za predpokladu, že existujú dôvody dospieť k záveru, že výnimka je spôsobilá naplniť sledovaný cieľ.

Žalobca v žalobe poukázal na nepoužitie a nevyhodnotenie preventívnych opatrení (alternatívy), ako na to žalobca poukazoval už vo svojom rozklade, keď zdôraznil, že žalovaný sa v rozhodnutí o rozklade žalobcu nevyrovnal s tým „či udelená výnimka je spôsobilá viesť k naplneniu sledovaného cieľa.“ V tejto súvislosti žalobca poukazuje na skutočnosť, že toto hodnotenie zákonnosti, či nezákonnosti udelenia výnimky nie je svojvoľnou, či nesprávnou interpretáciou ustanovení ZOPK vzťahujúcich sa k podmienkam na udelenie výnimiek z ochrany živočíchov. Tento názor je totiž zrejмый aj zo záverov pracovného stretnutia, ktoré sa konalo na riaditeľstve ŠOP SR dňa 25.02.2014, z ktorého, okrem iného, vyplynulo, že:

„jednotliví pracovníci organizačných zložiek ŠOP SR zdôraznili primárne dlhodobé problémy (prikrmovanie, vnadenie, odpady, poľnohospodárstvo, a pod.), ktoré sa nepodarilo vyriešiť. Pracovníci ŠOP SR tiež popísali príčiny synantropizácie medveďa na Slovensku. Problémy pri vydávaní výnimiek je potrebné vnímať ako sekundárne, preto je dôležité a potrebné neustále komunikovať na úrovni jednotlivých správ s užívateľmi poľovných revírov, poľnohospodármi, okresnými úradmi, obcami. Informovaním a osvetou s danými subjektmi a obyvateľmi dotknutých obcí, je možné zamedziť konfliktným situáciám a formovať spoločenskú mienku tak, aby problematika ochrany medveďa hnedého, nebola prezentovaná a vnímaná jednostranne a zjednodušene.“

Z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia nie je ani zrejme, prečo bez ohľadu na názor súdu týkajúci sa neexistencie povinnosti správneho orgánu poskytnúť účastníkovi konania, na jeho požiadanie, pred tým než sa vyjadrí k podkladom rozhodnutia, kópiu spisu, vyhodnotil absolútnu nečinnosť správneho orgánu prvého stupňa, vo vzťahu k žiadosti žalobcu o poskytnutie kópie spisu, ako taký postup, ktorý nemal vplyv na zákonnosť rozhodnutí vydaných prvostupňovým, ale aj druhostupňovým správnym orgánom.

Je nepochybné, že žalobca v súlade s ust. § 23 ods. 4 správneho poriadku využil svoje právo dostať kópiu spisu. Ak by správny orgán prvého stupňa postupoval v súlade s ust. § 23 ods. 4 správneho poriadku, žalobca by sa mohol oboznámiť s obsahom týchto podkladov a zaujať stanovisko k odôvodnenosti skutkových a právnych záverov prvostupňového rozhodnutia.

V tejto súvislosti žalobca poukazuje na to, že prvostupňový správny orgán mu neumožnil realizáciu práva oboznámiť sa s obsahom kópie spisu, poskytnutej mu správnym orgánom ani v lehote dvoch

týždňov od podania žiadosti žalobcu o poskytnutie kópie spisu do vydania prvostupňového rozhodnutia, ani v priebehu odvolacieho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, napadnuté rozhodnutie žalovaného, aj prvostupňového správneho orgánu zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol potvrdenie napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že odvolacie námietky sa vzťahujú iba na procesný postup žalovaného v predmetnom konaní, avšak nie je z nich zrejmé, aký vzťah majú k samotnému predmetu konania, ktorý sa týka povolenia výnimiek z podmienok ochrany chránených živočíchov v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c/ zákona o ochrane prírody a krajiny. Zdôraznil, že žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom okrem realizácie odstrelu je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém spočívajúci v premnožení medveďa hnedého na danom území.

Ďalej poukázal na to, že i napriek odstráneniu vytykánych nedostatkov v procesnom postupe žalovaného nebude možné zo strany žalovaného rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu ako účastníka konania výhodnejší alebo mu poskytol vyššiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov a odstránenie uvedených nedostatkov v procesnom postupe žalovaného sa tiež nedotkne predmetu konania - povolenia výnimky z podmienok ochrany chránených živočíchov a zastal názor, že odvolanie podané žalobcom je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nakoľko po vrátení veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok (čo si žalobca musí v tomto štádiu konania uvedomovať).

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý upravuje v § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup ministra životného prostredia Slovenskej republiky číslo 6297/2013-1.10 (34/2013 - rozkl.) ktorým zamietol rozklad žalobcu proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru výkonu štátnej správy č. 3964/2013-2.2 zo dňa 21.05.2013 a rozhodnutie potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bola povolená výnimka zo zákazu ustanoveného ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“ alebo „zákon č. 543/2002 Z. z.“). Výnimkou sa žiadateľovi - Poľovníckej spoločnosti RRR, Tupého 25/A, Bratislava povolilo usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Rakytov, držať ho a prepravovať a to za v rozhodnutí stanovených podmienok, pričom odstrel bolo podľa rozhodnutia možné zrealizovať od 01.06.2013 do 30.11.2013 poslednou a postriežkou.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Súde v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu ako i s tvrdeniami žalovaného a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení v napádaných rozhodnutiach, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom rozsudku.

Na potvrdenie zákonnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za potrebné dodať nasledovné:

V prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či žalovaný, ako aj správny orgán prvého stupňa postupovali v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny a správnym poriadkom, keď povolili výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Povolená výnimka spočívala v usmrtení jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Rakytov.

Správne konanie v uvedenej veci sa začalo na základe žiadosti Poľovnickej spoločnosti RRR, Tupého 25/A, Bratislava o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom odstrelu medveďa hnedého v poľovnom revíri Rakytov z dôvodu častých stretov medveďa hnedého s lesnými robotníkmi a rekreatantmi na území poľovného revíru.

Štátna ochrana prírody SR k žiadosti Ministerstva životného prostredia SR navrhla povoliť výnimku na odchyt, resp. usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého, zároveň uviedla čas, spôsob a podmienky usmrtenia.

Zoologické záhrady v Bojniciach, v Bratislave, v Košiciach v Spišskej Novej Vsi oznámili Ministerstvu životného prostredia SR, že nemajú voľné kapacity na umiestnenie medveďov hnedých.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. chráneného živočícha je zakázané

- a) úmyselne odchytávať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- b) úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
- e) medzidruhovo krížiť,
- f) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, 68a) výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť

- a) v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov,
- b) pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom

hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku,

c) v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých, ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie,

d) na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely,

e) na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

Najvyšší súd vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci musí prisvedčiť konajúcim správnym orgánom a krajskému súdu, ktorý sa stotožnil s právnym posúdením veci správnymi orgánmi a zamietol žalobu s odôvodnením, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na povolenie výnimky v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny. V konaní bola prostredníctvom dôkazov žiadateľa dostatočne preukázaná dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutej obce pred medveďmi pohybujúcimi sa v intraviláne obce, v bezprostrednej blízkosti ľudských obydľí. Preto najvyššiemu súdu nezostalo iné ako prisvedčiť právnemu názoru krajského súdu, že: „záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov tak, ako to predpokladá právny poriadok...“.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že prvý predpoklad vyžadovaný zákonom pre udelenie výnimky, t.j. neohrozenie zachovania populácií dotknutého druhu bol nad všetku pochybnosť splnený, keďže medveď hnedý je na území Slovenskej republiky premnožený. Je potrebné taktiež zdôrazniť, že žalovaný mal z vyjadrení ZOO preukázané, že iná alternatíva (premiestnenie odchytých jedincov do ZOO) pre chránený druh neprichádza do úvahy.

Vo vzťahu k námietkam procesného charakteru najvyšší súd v plnom rozsahu poukazuje na právny názor krajského súdu a na doplnenie považuje za potrebné upriamiť pozornosť žalobcu na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Sž/98-102/02 zo dňa 17.12.2002, ktorého obsahom je výklad ustanovenia § 250i ods. 3 OSP v tom zmysle, že rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Ustanovenie § 250i ods. 3 OSP jasne zakladá prekážku, účelom ktorej je zabrániť zrušovaniu rozhodnutí správnych orgánov zo strany správnych súdov, ktoré sú po hmotnoprávnej stránke nezvratné, t.j. ich zmenu nemožno dosiahnuť opakovaním procesu pre vady správneho konania. Neznamená to však, že správne orgány nemusia rešpektovať základné zásady správneho konania, medzi ktoré nepochybne patrí zásada súčinnosti správneho orgánu a účastníkov konania, avšak pokiaľ porušenie tejto zásady nemá, tak ako v danom prípade, vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, smerovalo by zrušenie napadnutého rozhodnutia k čisto formalistickému zopakovaniu správneho konania.

K rozhodnutiam najvyššieho súdu, na ktoré v odvolaní poukazoval žalobca, najvyšší súd uvádza, že sa v danom prípade priklonil k právnemu názoru Najvyššieho súdu SR obsiahnutého v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp/3/2013 z 18.12.2013, ktorý sa týka rovnakého predmetu konania a totožných účastníkov.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vyporiadol sa s relevantnými námietkami žalobcu.

Preto najvyšší súd s poukazom na uvedené dôvody napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov

konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.